

A ג"ד

Intro

Today we will Be"H learn פ"ט of בבא קמא.
Some of the topics we will learn about include:

תקנת אושא

The חכמים strengthened a husband rights to מלוג, his wife's property, and did not allow her to sell them permanently.

טובת הנאת כתובתה

A woman can sell the rights to her כתובה in her husband's lifetime.

For the buyer, however, this is a gamble, because the buyer collects only if the husband dies or they get divorced; but if she dies first, her husband inherits her rights to the כתובה and the buyer gets nothing. Therefore, the טובת הנאה, its present worth, is considerably less than its face value.

A husband has certain rights to his wife's property. There are two categories of property:

נכסי מלוג, where she retains full ownership and responsibility, but he is entitled to the produce and profits generated by the property; and נכסי צאן ברזל, where he accepts responsibility for the property.

The Gemara also discusses

עבדי נכסי מלוג

Slaves owned by a married woman, and brings a מחלוקת whether יוצאין בשן ועין. They are set free if she blinded them or knocked out their teeth.

B מוחל שטר חוב

מוחל שטר חוב maintains that a creditor can forgive a debt even after selling the rights to collect it.

כתובה דאורייתא

The set, minimum amount of a כתובה is 100 זוז. It is also possible for the husband to promise her תוספת, any extra amount.

קנין פירות כקנין הגוף דמי או לא

The Gemara discusses whether the right to the produce is considered the primary ownership in the property or not.

A

תקנת אושא

טובת הנאת כתובתה

נכסי מלוג

נכסי צאן ברזל

B

מוחל שטר חוב

כתובה דאורייתא

קנין פירות
כקנין הגוף דמי
או לא

1 So let's review:

The Gemara in the previous Daf cited תקנת אושא
האשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי בעלה ומתה
הבעל מוציא מיד הלקוחות
If a woman sold נכסי מלוג, and subsequently died in her
husband's lifetime, the חכמים gave him the right to claim
the property from the buyer.

1

תקנת אושא

האשה שמכרה בנכסי מלוג בחיי
בעלה ומתה
הבעל מוציא מיד הלקוחות

A woman sold נכסי מלוג, and then died.
The חכמים gave her surviving husband the right
to claim the property from the buyer.

2 The Gemara brings several ברייתות in support of this
decree:

1.
מעידים אנו באיש פלוני
שגירש את אשתו ונתן כתובה
If witnesses testify that someone divorced his wife and
paid her כתובה;
והרי היא תחתיו ומשמשתו
ונמצאו זוממין
While they actually are still married;
And the witnesses are found to be זוממין, and so they must
pay the value of the כתובה, which they tried to take away
from her.

2

Several ברייתות in support of this decree

1

מעידים אנו באיש פלוני
שגירש את אשתו ונתן כתובה
If witnesses testify that someone divorced his wife
and paid her כתובה;
והרי היא תחתיו ומשמשתו
ונמצאו זוממין
While they actually are still married;
And the witnesses are found to be זוממין,
they must pay the value of the כתובה which they tried
to take away from her.

3 However, אין אומרים ישלמו כל כתובתה
אלא טובת הנאת כתובתה
They do not pay the full amount of the כתובה, because she
may die before him and never collect the כתובה; rather,
they pay the present value of her כתובה, namely,
אומדין כמה אדם רוצה ליתן בכתובה של זו
We assess how much one would pay to buy the rights to
her כתובה. For the buyer, this is a gamble, because he only
collects if
שם נתארמלה או נתגרשה
If the husband dies or they get divorced; however,
ואם מתה יירשנה בעלה
If she dies first, her husband inherits her rights to the כתובה
and the buyer collects nothing.
Therefore, the טובת הנאה, its present worth, is considerably
less than its face value.

Now, the Gemara asks
תזבין כתובתה לגמרי
If her sale is final, the buyer gets to keep the properties,
and the husband would not inherit them, if she dies first?
Clearly,
איתא לתקנת אושא
The נכסי מלוג indeed restricted her rights to sell the

3 אין אומרים ישלמו כל כתובתה
אלא טובת הנאת כתובתה
They do not pay the full amount of the כתובה,
because she may die before him and never collect the כתובה;
rather, they pay the present value of her כתובה, namely,

אומדין כמה אדם רוצה ליתן
בכתובה של זו

We assess how much one would pay to buy the rights
to her כתובה. For the buyer, this is a gamble,
because he only collects if

שם נתארמלה או נתגרשה
If the husband dies or they get divorced;

ואם מתה יירשנה בעלה
If she dies first, her husband inherits her rights to the
כתובה and the buyer collects nothing.

Therefore, the טובת הנאה - its present worth,
is considerably less than its face value.

תזבין כתובתה לגמרי

If her sale is final, the buyer gets to keep the properties
and the husband would not inherit them,
if she dies first.

Clearly

איתא לתקנת אושא

The נכסי מלוג indeed restricted her rights
to sell the

4 However, the Gemara rejects this proof, because,
אם אמרו בנכסי מלוג
יאמרו בנכסי צאן ברזל
Even without תקנת אושא, she can only sell מלוג, but she
cannot sell צאן ברזל, property for which he is
personally responsible; which he would inherit if she dies
first.

4 אם אמרו בנכסי מלוג
יאמרו בנכסי צאן ברזל
Even without תקנת אושא, she can only sell מלוג,
but she cannot sell צאן ברזל,
property for which he is personally responsible;
which he would inherit if she dies first.

5 The Gemara also tries to prove from this ברייתא טובת הנאה לאשה
 טובת הנאה לאשה
 The wife keeps the proceeds if she sells the טובת הנאה of
 her כתובה, because otherwise
 לימרו ליה עדים
 מאי אפסדינך
 The witnesses can argue that they didn't cause her a loss,
 because
 אי הות מזבנת לה לטובת הנאה
 בעל הוה שקיל מינך
 Her husband would anyway receive these proceeds?

The Gemara rejects this proof as well, because,
 דאיכא רווח ביתא
 A wife also benefits if her husband's income increases.

Nevertheless, the Gemara rules
 טובת הנאה לאשה
 ואין הבעל אוכל פירות
 She keeps the proceeds of the sale, and her husband is not
 even entitled to the profits generated by that money,
 because
 פירא תקינו ליה רבנן
 פירא דפירא לא תקינו ליה רבנן
 He is not entitled to any secondary profit generated by her
 property.

5 *The Gemara also tries to prove from this ברייתא*
טובת הנאה לאשה
The wife keeps the proceeds
if she sells the טובת הנאה of her כתובה,
because otherwise...
לימרו ליה עדים – מאי אפסדינך
The witnesses can argue
that they didn't cause her a loss, because
אי הות מזבנת לה לטובת הנאה
בעל הוה שקיל מינך
Her husband would anyway receive these proceeds?

דאיכא רווח ביתא

A wife also benefits
if her husband's income increases.

Nevertheless, the Gemara rules
טובת הנאה לאשה
ואין הבעל אוכל פירות
She keeps the proceeds of the sale,
and her husband is not even entitled
to the profits generated by that money, because

פירא תקינו ליה רבנן
פירא דפירא לא תקינו ליה רבנן
He is not entitled to any secondary profit
generated by her property.

6

2.

The Gemara now brings a second proof for תקנת אושא:
Our Mishnah said

העבד והאשה פגיעתן רעה
החובל בהם חייב

והם שחבלו באחרים פטורין

An encounter involving injury with a woman or slave is
always to one's detriment, because one is liable for
damaging them, while they are not liable for damaging
others, because her property is beholden to her husband.

Now, the Gemara asks

תזבין נכסי מלוג

ותתן ליה

She should sell her נכסי מלוג, and pay for the damages?

Clearly,

איתא לתקנת אושא

The sale is not effective.

However, the Gemara rejects this proof, because,

תזבין לנכסי מלוג בטובת הנאה ותתן ליה

Even after תקנת אושא, she should be obligated to sell the
כתובה of her טובת הנאה?

6

A second proof for תקנת אושא

העבד והאשה פגיעתן רעה
החובל בהם חייב
והם שחבלו באחרים פטורין

*An encounter involving injury with a woman or slave
is always to one's detriment,
because one is liable for damaging them*

*While they are not liable for damaging others,
because her property is beholden to her husband.*

?

תזבין נכסי מלוג ותתן ליה

She should sell her נכסי מלוג, and pay for the damages.

Clearly,

איתא לתקנת אושא

The sale is not effective.

X

תזבין לנכסי מלוג בטובת הנאה
ותתן ליה

*Even after תקנת אושא, she should be obligated
to sell the כתובה of her טובת הנאה*

7 Rather, we must answer, that according to שמואל's opinion המוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול

A creditor can sell the rights to collect a loan and subsequently forgive the debt. Therefore, there is no point in forcing her to sell her כתובה, because

כל לגבי בעל ודאי מחלה ליה ואפסדיניה להווא זבינא בידימ לא אפסדיניהו

She will certainly forgive her husband, and so we cannot participate in a transaction where the buyer will certainly lose out.

Furthermore, we do not require זבינא ניהליה להווא דחבלה ביה בטובת הנאה

For her to transfer the rights to her כתובה to the victim, who has nothing to lose, because

סוף סוף כל לגבי בעל ודאי מחלה ואטרוחי בי דינא בכדי לא מטרחינן

Since she will certainly forgive her husband, it is merely a waste of time for דין בית.

Furthermore, היא שחבלה בבעלה

Even if she injures her husband, we do not say תזבנינה ניהליה לכתובתה לבעלה

בטובת הנאה בהא חבלה

She should forgive her כתובה in exchange for the damages, because רבי מאיר holds

אסור לו לאדם

שישהא את אשתו אפילו שעה אחת בלא כתובה

כדי שלא תהא קלה בעיניו להוציאה

It is forbidden to remain married without a כתובה, so that he should hesitate before divorcing her, and in this case

מגרש לה

וגבי ליה בחבליה מינה

He would easily divorce her, since he would retain her כתובה as payment for his injuries.

7 Rather, we must say, that according to שמואל's opinion המוכר שטר חוב לחבירו וחזר ומחלו מחול

A creditor can sell the rights to collect a loan and subsequently forgive the debt.

Therefore, there is no point in forcing her to sell her כתובה, because

כל לגבי בעל ודאי מחלה ליה ואפסדיניה להווא זבינא בידימ לא אפסדיניהו

She will certainly forgive her husband, and so we cannot participate in a transaction where the buyer will certainly lose out.

Furthermore, we do not require

זבינא ניהליה להווא דחבלה ביה בטובת הנאה

For her to transfer the rights to her כתובה to the victim, who has nothing to lose,

Because since she will certainly forgive her husband, it is merely a waste of time for דין בית.

Furthermore, even if she injures her husband, we do not say

תזבנינה ניהליה לכתובתה לבעלה בטובת הנאה בהא חבלה

She should forgive her כתובה in exchange for the damages, because רבי מאיר holds

אסור לו לאדם שישהא את אשתו אפילו שעה אחת בלא כתובה כדי שלא תהא קלה בעיניו להוציאה

and in this case מגרש לה וגבי ליה בחבליה מינה He would easily divorce her, since he would retain her כתובה as payment for his injuries.

8 However, now that she retains her Kesubah, we are not concerned that
מגרש לה
וגבי ליה בחבליה מיניה
He will divorce her just to force her to pay him for the injury?
Because he would not do that, since he would still need to pay a large sum for the Kesubah compared to the smaller amount of the injury; for example, if
הוי חבליה ארבעה זוזי
דמשום ארבעה זוזי לא מפסיד עשרים וחמשה
The injury was only worth 4 זוז, and if he divorces her he will have to pay a כתובה of 25 זוז.

However, if
נפיש כתובתה מכתובה דאורייתא
Her כתובה was greater than the mandated 25 זוז;
נוקמה אכתובה דאורייתא
ואידך תזבנה ניהליה כחבליה
We obligate her to sell the extra portion to her husband in exchange for the injury.
=====

8
However, now that she retains her Kesubah, we are not concerned that
מגרש לה
וגבי ליה בחבליה מיניה
Because he would not do that, since he would still need to pay a large sum for the Kesubah compared to the smaller amount of the injury;

For example,
הוי חבליה ארבעה זוזי
דמשום ארבעה זוזי לא מפסיד עשרים וחמשה
If the injury was only worth 4 זוז, and if he divorces her, he will have to pay a כתובה of 25 זוז.

However, if
נפיש כתובתה מכתובה דאורייתא
Her כתובה was greater than the mandated 25 זוז;
נוקמה אכתובה דאורייתא
ואידך תזבנה ניהליה כחבליה
We obligate her to sell the extra portion to her husband in exchange for the injury.

9 The Gemara now seeks to show that תקנת אושא is a מחלוקת תנאים:

A slave who is permanently maimed by his owner is set free.

Now, one ברייתא says

עבדי מלוג יוצאין בשן ועין

לאשה אבל לא לאיש

If a married woman blinds her slave, he is set free, but if her husband, who only owns the rights to work the slave, blinds him, he does not go free.

While another ברייתא says

אין עבדי מלוג יוצאין בשן ועין

לא לאיש ולא לאשה

He does not go free even if the woman blinds him?

Now, the Gemara assumes that everyone agrees that

קנין פירות לאו כקנין הגוף דמי

The husband's right to the produce is not considered primary ownership. Therefore, both Braisos rule that the slave does not go free if the husband blinds him, because he does not belong to him.

If so, the מחלוקת regarding the woman must be about תקנת אושא:

The first ברייתא rules that if she blinds him he goes free, because

לית ליה תקנת אושא

It does not agree with תקנת אושא, and so the woman is considered his primary owner.

And the second ברייתא rules that he does not go free, because

אית ליה תקנת אושא

Since the חכמים decreed that her rights are restricted, she is not considered his owner.

9 The Gemara now seeks to show that תקנת אושא is a מחלוקת תנאים:

A slave who is permanently maimed by his owner is set free.

ברייתא

אין עבדי מלוג יוצאין בשן ועין לא לאיש ולא לאשה

He does not go free even if the woman blinds him.

ברייתא

עבדי מלוג יוצאין בשן ועין – לאשה אבל לא לאיש

If a married woman blinds her slave, he is set free,

But if her husband, who only owns the rights to work the slave, blinds him, he does not go free.

?

The Gemara assumes that everyone agrees that

קנין פירות לאו כקנין הגוף דמי

The husband's right to the produce is not considered primary ownership.

Therefore, both Braisos rule that the slave does not go free if the husband blinds him, because he does not belong to him.

If so, the מחלוקת regarding the woman must be about תקנת אושא:

The second ברייתא rules He does not go free, because

אית ליה תקנת אושא Since the חכמים decreed that her rights are restricted, she is not considered his owner.

The first ברייתא rules If she blinds him he goes free, because

לית ליה תקנת אושא and the woman is considered his primary owner.

10 However, the Gemara suggests several alternate interpretations:

1.

כ״ע אית להו תקנת אושא

Everyone agrees with the תקנה; rather,

כאן קודם תקנה

כאן לאחר תקנה

The first ברייתא was said before the תקנה, and so she has full ownership, while the second ברייתא was said after the תקנה was enacted, and so she does not have full ownership.

2.

לאחר תקנה

ואית להו

Both ברייתות agree with the תקנה, and were said after it was enacted. Nevertheless,

The first ברייתא holds that the slave goes free because of רבא's principle

הקדש חמוץ ושחרור מפקיעין מידי שיעבוד

Emancipation is one of three processes that supersede a lien on a property.

Therefore, if she blinds him, this overrides the husband's rights.

While the second ברייתא holds

אלמוה רבנן לשיעבודא דבעל

The חכמים treated the husband's rights more stringently than all other liens.

Therefore, this does not override the husband's rights.

3.

לית להו תקנת אושא

Both ברייתות do not agree with the תקנה. However,

The first ברייתא holds

קנין פירות לאו כקנין הגוף דמי

And so she is the sole owner.

While the second ברייתא holds

קנין פירות כקנין הגוף דמי

And she is not the full owner of the slave.

The Gemara continues this discussion in the next Daf.

10

Several alternate interpretations

1

כ״ע אית להו תקנת אושא

Everyone agrees with the תקנה; rather,

כאן קודם תקנה – כאן לאחר תקנה

The first ברייתא was said before the תקנה, and so she has full ownership,

The second ברייתא was said after the תקנה was enacted, and so she does not have full ownership.

2

לאחר תקנה – ואית להו תקנת אושא

Both ברייתות agree with the תקנה,

and were said after it was enacted. Nevertheless,

The second ברייתא holds

אלמוה רבנן לשיעבודא דבעל

The חכמים treated the husband's rights more stringently than all other liens.

Therefore, this does not override the husband's rights.

The first ברייתא holds

The slave goes free because of רבא's principle

הקדש חמוץ ושחרור מפקיעין מידי שיעבוד

Emancipation is one of three processes that supersede a lien on a property.

Therefore, if she blinds him, this overrides the husband's rights.

3

לית להו תקנת אושא

Both ברייתות do not agree with the תקנה. However,

The second ברייתא holds

קנין פירות כקנין הגוף דמי

And she is not the full owner of the slave.

The first ברייתא holds

קנין פירות לאו כקנין הגוף דמי

And so she is the sole owner.